

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

İLE

BULGARİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA

DENİZ TİCARETİ ANLAŞMASI

Bundan sonra taraflar olarak adlandırılacak olan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti,

Akit Taraflar arasındaki ilişkileri desteklemek, geliştirmek ve özellikle denizcilik alanındaki işbirliğini güçlendirmek, ikili ticari bağların geliştirilmesini teşvik etmek arzusuyla,

Uluslararası hukukun ve özellikle her iki tarafın üye olduğu uluslararası sözleşmelerin belirlediği ilkeleri dikkate alarak,

Deniz güvenliğinin ve deniz çevresinin, ilgili uluslararası sözleşmelere uygun olarak korunmasının önemini kaydederek,

Aşağıdaki hususlarda mutabakata varmışlardır:

MADDE 1 Tanımlar

Bu Anlaşma çerçevesinde:

1. "Akit Tarafın Gemisi" terimi, Akit Taraflardan birinin gemi siciline kayıtlı bulunan ve uluslararası kuralları ve düzenlemeleri uyarınca bayrağını taşıyan herhangi bir gemi anlamına gelecektir.

Her iki Akit Tarafça tanınan gemi siciline kayıtlı ve bir Akit Tarafın bayrağını taşıyan gemiler, "Akit Tarafın gemisi" olarak tanınacaktır.

Ancak bu terim aşağıda sayılanları kapsamayacaktır:

- a) deniz kuvvetlerine bağlı savaş gemileri ve yardımcı gemiler,
- b) balıkçı tekneleri,
- c) hidrografik, oşinografik ve bilimsel araştırma ve sörvey yapan gemiler,
- d) münhasıran idari veya devlet hizmeti veren gemiler.

2. "Mürettebat üyesi" terimi, kaptan ve geminin çalıştırılmasıyla bağlantılı görevler ve hizmetlerde istihdam edilmiş, mürettebat listesine dahil, gerekli kimlik belgesine sahip herhangi bir kişi anlamına gelecektir.

3. "Uluslararası gemi taşımacılığı" terimi, yalnızca bir Akit Tarafın karasularındaki limanlar arasında yapılan taşımalar dışında, herhangi bir gemi tarafından yapılan taşıma anlamına gelecektir.

4. "Kabotaj" terimi, taşınan yüklerin menşei ve varış yeri ne olursa olsun taraflardan herhangi birinin limanlarından, aynı tarafın bir başka limanına taşınmak üzere doğrudan veya dolaylı olarak bir gemiden diğerine aktarılan malların taşınmasını da içerir. Aynı hükümler, aktarmalı biletlerle sahip olsalar dahi yolcular için de geçerlidir.

MADDE II

Anlaşma Kapsamı

1. İşbu Anlaşma, Akit Taraflar arasında denizcilik ilişkilerinin kurulması ve geliştirilmesi, seyir güvenliğini artırmayı amaçlayarak ve deniz kirliliğini önlemeyi ve teknik ve eğitim işbirliğini ilerletmeyi ve denizcilik alanında ortak yatırım yapılmasını teşvik etmeyi amaçlamaktadır.

2. Akit Taraflar, denizcilik alanındaki ilişkilerinin gelişimini serbest ve adil rekabet seyrüsefer serbestisi ile uluslararası denizcilik taşımacılığı ilkelerine dayandıracaklardır.

3. İşbu Anlaşmanın Hükümleri:

- a) Yabancı gemilerin girişine açık olmayan limanlara uygulanmayacaktır.
- b) Yabancıların giriş ve ikametiyile ilgili ulusal kuralları etkilemeyecektir.
- c) Denizde kabotaj, pilotaj, römorkaj, kurtarma ve denizde yardımı içeren ve her bir Akit Tarafın kendi bayraklarını taşıyan gemiler, şirketler ya da kuruluşları için saklı tuttuğu diğer faaliyetlere uygulanmayacaktır.

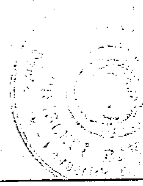
MADDE III

Yetkili Makamlar

İşbu Anlaşmanın uygulanması bakımından, Akit Tarafların Yetkili Makamları;

- Türkiye Cumhuriyetinde, "Başbakanlık Denizcilik Müsteşarlığı",
- Bulgaristan Cumhuriyetinde ise, "Ulaştırma ve Haberleşme Bakanlığının Yetkili Ajansları",

Yetkili Makamların isimleri ve görevlerinde herhangi bir değişiklik durumunda, Akit Taraflar diplomatik yollardan gerekli bildirimde bulunacaklardır.

MADDE IV **Uygulamaya İlişkin Önlemler**

Akit Taraflar, imkanları ölçüsünde ve uluslararası yükümlülüklerle halel getirmeksizin, işbu Anlaşmanın uygulanması amacıyla Yetkili Makamlarına aşağıdaki önlemlerin alınması konusunda yetki vermek hususunda mutabık kalmışlardır:

- a) İşbu Anlaşmanın tam olarak uygulanmasını sağlamak amacıyla, kendi ulusal yasalarının elverdiği ölçüde gerekli düzenlemeleri yapmak,
- b) Gemicilik alanında ve ilgili alanlarda faaliyet gösteren kuruluşlar arasındaki işbirliğini kolaylaştıracak bilgi değişimi konusunda temasları artırmak,
- c) Eğitim alanında, eğitimcilerin değişimini de kapsayan teknik işbirliğini kurmak,
- d) Ticari malların deniz yoluyla taşınmasını ve limanlarda sağlanan hizmetleri kolaylaştırmak,
- e) Uluslararası camiada işbirliğinin güçlendirmek.

MADDE V **Uluslararası Deniz Taşımacılığında İdari Prensipler**

1. Akit Taraflar uluslararası gemi taşımacılığında serbest ve adil rekabet esaslarına uyma konusunda, uluslararası deniz ulaştırmasının gelişimini engelleyebilecek önlemlerden kaçınmak ve Akit Tarafların tamamen ya da kısmen kendi gemilerine tahsis ettiği deniz yoluyla uluslararası mal ve yolcu taşımaya ilişkin her türlü tek taraflı kısıtlamayı kaldırmaya çalışmak konularında mutabık kalmışlardır.

2. İşbu Anlaşmanın maddeleri, üçüncü ülke gemilerinin, Akit Taraflarının limanları arasındaki deniz ticaretine katılma hakkını etkilemeyecektir.

3. İşbu Anlaşmadaki hiçbir husus Akit Tarafların, ticari filolarının ticari rekabet temelinde uluslararası ticarete katılmalarını sağlamak amacıyla gerekli önlemleri almalarını engellemeyecektir.

MADDE VI **Limanlarda Gemilere Uygulanacak Muamele**

1. Her bir Akit Taraf diğer Akit Tarafın gemilerine, limanlara serbest giriş, rıhtımlarda yer tahsisi, liman imkanlarının tümünün kullanımı, yükleme, boşaltma, gemiden gemiye nakil, yolcuların binış ve inişı, her türlü ücret ve tarifenin ödenmesi, seyrüsefere ilişkin imkanların kullanımına dair, kendi uluslararası deniz ticareti yapan gemilerine yaptığı muamelenin aynısını yapacaktır.

2. Akit Taraflar, mevzuatları, liman kurallarının sınırları ve uluslararası hukuktan doğan yükümlülükleri dahilinde, limanlarındaki deniz trafiğini kolaylaştırmak, gerekli işlemleri hızlandırmak ve gümrük, sağlık ve polis kontrolleri gibi diğer işlemleri mümkün olduğunca basitleştirmek için çaba sarf edeceklerdir.

3. Her bir Akit Tarafın gemileri, diğer Akit Tarafın bir limanına yüklerinin bir kısmını boşaltmak için uğradıklarında, bu ülkenin yasa ve kurallarını yerine getirdikten sonra herhangi bir ilave ücret ödemeden aynı ülkede veya başka bir ülkede bulunan başka bir limana gidecek yüklerini gemide tutabilir ya da başka bir gemiye transfer edebilirler. Aynı şekilde her bir Akit Tarafın gemileri diğer Akit Tarafın bir veya birden fazla limanına uğrayarak, yabancı limanlara gidecek yüklerin tamamını veya bir bölümünü, diğer tarafın benzer durumlarda kendi gemilerinden aldıklarından başka herhangi bir ilave ücret ödemeden yükleyebilirler.

MADDE VII **Gemi Belgeleri**

1. Bir Akit Tarafın kendi mevzuatı uyarınca düzenlediği ya da tanıdığı, gemisinin tabiiyetini gösterir belgeler ve gemiye ait diğer belgeler diğer Akit Tarafa tanınacaktır.

2. Bir Akit Tarafın gemisinde bulunan özellikle seyrüsefer ve çevre güvenliği açısından gerekli belgeler iki Akit Tarafın da taraf olduğu ilgili uluslararası sözleşmeler uyarınca düzenlenmiş olmaları kaydıyla, diğer Akit Taraf yetkili makamlarınca tanınacaktır.

3. Akit Tarafların, 1969 Gemilerin Tonajını Ölçme Uluslararası Sözleşmesi uyarınca düzenlenmiş tonaj belgesi hamili gemiler, diğer Akit Tarafın limanlarında yeniden ölçüme tabi tutulmayacaklardır. Uzunluğu 24 metreden az olan gemilerin, ulusal mevzuata göre verilmiş tonaj sertifikaları karşılıklı olarak tanınacaktır.

4. Bir mahkeme kararından kaynaklanan zorunlu satış durumları dışında, Akit Taraflardan herhangi birinin gemileri, ilk kayıtlı bulundukları Akit Tarafın Yetkili Makamlarınca düzenlenmiş, Gemi Sicilinden silindiklerine ilişkin bir belge ibraz edilmediği takdirde, diğer Akit Tarafın gemi siciline kaydedilmezler.

MADDE VIII **Gemiadamı Kimlik Belgeleri**

1. Her bir Akit Taraf, diğer Akit Tarafın yetkili makamlarının, kendi vatandaşı olan mürettebat üyeleri için düzenlediği gemiadamı kimlik belgelerini kabul edecek ve bu belgeleri taşıyanlara, işbu Anlaşmanın IX. ve X. Maddelerinde tanımlanan hakları, aynı maddelerde yer alan koşullara bağlı olarak tanıyacaktır. Söz konusu belgeler:

- Türkiye Cumhuriyeti için "Gemiadamı Cüzdanı",

- Bulgaristan Cumhuriyeti için "Bulgar Gemiadamı Cüzdanı".

2. İşbu Anlaşmadaki VIII. ve IX. Maddelerin hükümleri, mümkün olduğu kadarıyla Türkiye Cumhuriyeti veya Bulgaristan Cumhuriyetinin her ikisinin de vatandaşı olmayan ancak Akit Tarafın gemilerinde çalışan ilgili uluslararası sözleşmenin hükümlerine uygun gerekli kimlik belgelerine sahip bulunan mürettebata da uygulanacaktır.

MADDE IX

Gemiadamlarının Konaklama Limanında Hak ve Yükümlülükleri

1. İşbu Anlaşmanın VIII. Maddesinde tanımlanan Kimlik Belgelerini taşıyan, Akit Taraflardan birinin gemilerinin mürettebat üyeleri, diğer Akit Tarafın limanlarında, isimlerinin geminin kaptanı tarafından yetkili liman makamlarına, sözkonusu limanlarda yürürlükte bulunan kurallar uyarınca sunulan mürettebat listesinde yer almaları kaydıyla, vizesiz olarak geçici karaya çıkma izni çerçevesinde kalabilirler.
2. Mürettebat üyeleri, karaya çıktıkları ve gemilerine döndükleri sırada olağan sınır ve gümrük kontrollerine tabi olacaklardır.

MADDE X

Mürettebat Üyelerinin Transit Geçiş Hakları

1. İşbu Anlaşmanın VIII. Maddesinde tanımlanan gemiadamı kimlik belgelerini taşıyan şahısların, kullanılan ulaşım aracının türüne bakılmaksızın, kendi gemilerine binmek veya başka bir gemiye geçmek, kendi ülkelerine dönmek veya acil durumlarda veya ülkesinden geçiş yapılacak Akit Tarafın kabul ettiği başka bir maksatla diğer Akit Tarafın ülkesine girmelerine yada girişlerinin teminat altına alındığı herhangi bir başka ülkeye gitmek için bu ülkeden ayrılmasına izin verilecektir.
2. Bu Maddede belirtilen durumların her birinde, gemiadamları, diğer Akit Tarafın gerekli vizesine ve yolculuk giderlerini karşılayacak mali imkanlara sahip olmalıdırlar. Sözkonusu vizeler mümkün olan en kısa zamanda yetkili makamlar tarafından verilecektir.
3. VIII. Maddede belirtilen kimlik belgesini taşıyan bir mürettebat üyesinin diğer Akit Tarafın limanında sağlık nedenleriyle yada yetkili makamlarca geçerli kabul edilen bir başka nedenle gemiden inmişken, hastaneye kaldırılması durumunda yetkili makamlar bahis konusu kişinin ülkede kalmasına ve herhangi bir ulaşım yoluyla kendi ülkesine dönmesine yada gemisine binmek için diğer bir limana gitmesine gerekli izni verecektir.
4. İşbu Anlaşmanın VIII. ve IX. Maddelerinin hükümleri, Akit Tarafların gemilerinde bulunup, mürettebat üyesi olmayan veya mürettebat listesinde

kayıtlı bulunmayan, ancak yolculuk esnasında hizmet ya da geminin işleyişiyle ilgili görevlerle iştigal eden ve özel bir listede kayıtlı olan şahıslara da uygulanır.

MADDE XI

Mürettebat Üyelerinin Haklarıyla İlgili İstisnalar

1. Akit Tarafların ülkelerine yabancıların girişi, ikameti ve ayrılımlarıyla ilgili ulusal mevzuatları işbu Anlaşmanın VIII. ve IX. Maddesi hükümlerine halel getirmeksizin Akit Tarafların karasularında geçerli olmaya devam edecektir.

2. Her bir Akit Taraf, VIII. Maddede tanımlanan gemi adamı kimlik belgelerine sahip, herhangi bir istenmeyen şahsın ülkelerine girişini reddetme hakkını saklı tutar.

MADDE XII

Mürettebat Üyesi Hakkında Cezai Kovuşturma

1- Akit Taraflardan birinin gemisinin mürettebatından biri, gemi diğer Akit Tarafın karasularında bulunduğu sırada, gemide suç işlerse, geminin bulunduğu yerdeki devletin yetkili makamları aşağıdaki durumlar hariç olmak üzere, diğer devletin yetkili diplomatı ya da konsolosluk memuru veya gemi kaptanının rızası olmaksızın bu kişi hakkında kovuşturmaya gitmeyeceklerdir, ancak;

- a) Gemi Kaptanının suç veya kabahati işleyenin yargılanmasını talep etmesi,
- b) Suç veya kabahatin sonuçlarının geminin bulunduğu ülkenin hükümlerlik hakları ve diğer haklarını etkilemesi,
- c) Suç veya kabahatin karasularında bulunduğu Akit Taraf ülkesinin, kamu düzenini veya güvenliğini etkileyecek nitelikte olması,
- d) Uyuşturucu madde kaçakçılığını durdurmak için cezai kovuşturmanın gerekli olması,
- e) Suç veya kabahatin, geminin mürettebatı dışındaki bir kişiye karşı işlenmiş olmasıdır.

2- Bu Maddenin 1. Paragrafındaki hükümler Akit Tarafların ilgili makamlarının yürürlükteki ulusal kanunları ve mevzuatları uygulamak amacıyla herhangi bir denetim veya soruşturma yürütme haklarını etkilemeyecektir.

3- Ulusal mevzuatın sınırları içinde her bir Akit Taraf cezai, hukuki, inzibati yargı yetkilerini kullanırken, diğer Akit Tarafın gemilerinin alıkonmasından mümkün olduğunca kaçınmak için gerekli önlemleri alacaktır. Alıkonma gerekli görüldüğü

takdirde, her bir Akit Taraf alıkonma süresini sınırlamaya çalışacak ya da diğer Akit Tarafça yazılı bir garantinin verilmesi sonucu geminin ayrılmasına izin verecektir.

MADDE XIII **Hukuk Davaları**

Akit Taraflardan her birinin yargı ve/veya idari makamları, geminin bayrağını taşıyan ülkenin yetkili diplomatik ya da konsolosluk görevlisi tarafından talep edilmedikçe, mürettebat üyeleri arasındaki hukuki davalara, yada bir geminin mürettebat üyesinin çalışma sözleşmesiyle ilgili davalara bakmayacaklardır.

MADDE XIV **Tehlikede Bulunan Gemilere Yardım**

1. Akit Taraflardan birinin gemisinin, diğer Akit Tarafın karasularında karaya vurması veya oturması veya kazaya veya herhangi diğer bir ani tehlikeye maruz kalması halinde;

- a) Gemiye, mürettebatına, yolcularına ve yüküne, her zaman yardım edilecek, ve ulusal bir gemiye yapılan muamelenin aynısı sağlanacaktır.
- b) Bu şekilde karaya oturan ya da kazaya uğrayan gemi, kurtarılan parçaları, döküntüleri, aksesuarları, bütün malzemesi, donanımı, içinde bulunan erzak ve mallar, bu durumdaki gemiler ya da tehlike altındaki gemiler tarafından denize atılanlar ya da satıldıkları takdirde bunlardan elde edilen gelir, aynı zamanda karaya oturan ya da kazaya uğrayan geminin içinde bulunan ya da gemiye ait tüm belgeler, talep edildiği zaman sahibi ya da temsilcilerine teslim edilecektir.

2. Bu Maddenin hükümleri herhangi bir Akit Tarafın ya da bu Akit Tarafın yetkilendirdiği kişilerin, diğer Akit Tarafı, ya da bu ikinci Akit Tarafın yetkilendirdiği kişilerden, geminin kurtarılması ya da gemi ve yüküne yapılan yardım için gerekli tazminatı talep etme hakkını etkilemez.

MADDE XV **Gelirin Nakledilmesi ve Gemicilik Şirketlerinin Diğer Hasılatları**

1. Her bir Akit Taraf diğer Akit Tarafın gemicilik şirketlerine, kendi bölgesinde ödeme yapmak maksadıyla denizcilik aktivitelerinden doğan geliri ve diğer hasılatı kullanma hakkını verecektir.
2. Her bir Akit Taraf, diğer Akit Tarafın kanunları ve düzenlemelerine göre yukarıda bahsedilen tüm ödemelerin kesintileri yapıldıktan sonra bu gelir veya hasılatın nakledilmesi hakkını aynı şirketlere verecektir.
3. Her bir Akit Taraf bu tarz nakilleri kolaylaştıracaktır.

MADDE XVI
Deniz Çevresinin Korunması

1. Her bir Akit Tarafın gemileri diğer Akit Tarafın karasuları içersinde çevre kirliliğini önlemek için gerekli önlemleri alacaktır.
2. Her bir Akit Taraf gemileri diğer Akit Tarafın karasularındayken diğer Akit Tarafın çevre koruma hakkındaki ulusal kanunlarına uyacaktır.
3. Diğer Akit Tarafın karasularında öbür Akit Tarafın gemisi tarafından çevresel kirlilikten oluşan bir hasar ortaya çıkması durumunda, zarara sebebiyet veren gemi, ilgili uluslararası sözleşmeler ve Akit Tarafının kanunlarına göre sorumlu olacaktır.

MADDE XVII
Diğer Uluslararası Anlaşmalardan Kaynaklanan Yükümlülükler

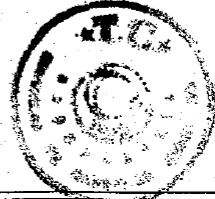
İşbu Anlaşma hükümleri, Akit Tarafların her ikisinin de taraf olduğu uluslararası anlaşmalardan doğan yükümlülüklerine halel getirmez.

MADDE XVIII
Anlaşmazlıkların Çözümü

1. İşbu Anlaşmanın uygulanması ve yorumlanmasındaki herhangi bir anlaşmazlık, Akit Tarafların Yetkili Makamları arasındaki doğrudan görüşmelerle çözülecektir.
2. Eğer anlaşmazlık doğrudan görüşmelerle sonuca bağlanamazsa, diplomatik kanallardan çözümlenecektir.
3. Akit Tarafların gelecekte ortaya çıkacak yükümlülükleri durumunda, gerektiği takdirde ve vakti geldiğinde, ikili müzakerelerle konu yeniden değerlendirilecek ve düzenlenecektir.

MADDE XIX
Nihai Hükümler

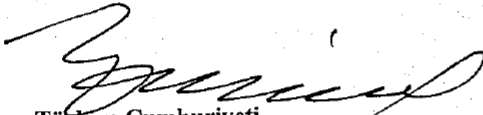
1. Akit Taraflar, işbu Anlaşmanın kendi ülkelerindeki onay işlemlerinin tamamlandığını birbirlerine en kısa sürede diplomatik kanallardan bildireceklerdir. İşbu Anlaşma son bildirimin alınmasından otuz (30) gün sonra yürürlüğe girecektir.
2. İşbu Anlaşma sınırsız bir süreyle geçerli olacaktır.

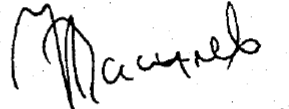

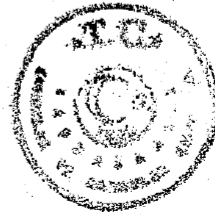
3. Her Akit Taraf işbu Anlaşmayı yazılı bir bildirimle feshetme yetkisine sahip olacaktır. İşbu Anlaşmanın feshi, böyle bir bildirimin diğer Akit Tarafça alınmasından oniki (12) ay sonra yürürlüğe girecektir.
4. Mevcut Anlaşmanın yürürlüğe girmesine müteakip Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Bulgaristan Halk Cumhuriyeti arasında 20 Nisan 1979'da Ankara'da imzalanan Deniz Ticareti Anlaşması, otomatikman hükmünü kaybedecektir.

Yetkili kılınan aşağıdaki imza sahipleri işbu Anlaşmayı imzalamışlardır.

.....tarihinde iki nüsha halinde, Türkçe, Bulgarca ve İngilizce lisanlarında düzenlenmiş olup, her üç metin de aynı derecede geçerlidir. Uyuşmazlık halinde İngilizce metin geçerli olacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti Adına

Bulgaristan Cumhuriyeti
Hükümeti Adına

MARITIME MERCHANT SHIPPING AGREEMENT
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY
AND
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF BULGARIA

The Government of the Republic of Turkey and the Government of the Republic of Bulgaria, hereinafter referred to as the Contracting Parties,

Desiring to develop the relations and to strengthen the cooperation between the Contracting Parties in the maritime field, with a view to contribute to the development of commercial relations between them,

Bearing in mind the principles laid down in international law and particularly in international conventions to which both countries are parties,

Underlining the importance of the maritime safety and the protection of the marine environment in accordance with the relevant international conventions,

Have agreed as follows:

ARTICLE I

Definitions

For the purpose of this Agreement:

1. The term "vessel of the Contracting Party" shall mean any vessel that is registered in the Shipping Register of that Contracting Party and that flies its flag in compliance with its national laws and regulations.

Vessels carrying the flag of a Contracting Party and registered in the Shipping Registers which are officially recognized by both Contracting Parties shall also be deemed as the "vessel of the Contracting Party".

This term shall not include:

- a) Warships and auxiliary ships of the Naval Forces,
- b) Fishing vessels,
- c) Vessels conducting hydrographic, oceanographic and scientific research and surveys,
- d) Vessels performing exclusively administrative or state functions,
- e) Other vessels used for non-merchant purposes.

2. The term "crew member" shall mean the master and any person employed or engaged in any capacity on board a vessel, on the business of that vessel, included in the crew list and holding a proper identity document.

3. The term "international maritime transport" shall mean any transport by a seagoing vessel, except when the vessel is operated solely between the ports situated in the territory of a Contracting Party.

4. The term "cabotage" includes any transport of goods that regardless of their origin or destination, are transshipped directly or indirectly at the ports of either of the Contracting Parties in order to be carried to another port of the same Contracting Party even though they are accompanied by a through bill of lading. The same provisions shall apply for passengers even if they carry through tickets.

ARTICLE II

Scope of the Agreement

1. The purpose of this Agreement is to establish and promote maritime relations between the Contracting Parties, with the aim to enhance safety of navigation and prevent marine pollution; promote technical and educational cooperation and encourage joint ventures in the maritime field.

2. The Contracting Parties shall base the development of their relations in the maritime field on the principles of free and fair competition and of freedom of navigation.

3. The provisions of this Article:

- a) shall not apply to ports not open to the entry of foreign vessels,
- b) shall not affect the national regulations concerning entry and stay of foreigners,
- c) shall not apply to activities reserved by each of the Contracting Parties for their national flag vessels or enterprises and organizations, particularly cabotage, pilotage, towage, salvage and maritime assistance.

ARTICLE III

Competent Authorities

For the implementation of this Agreement, the Competent Authorities of the Contracting Parties are:

- For the Republic of Turkey, "Prime Ministry Undersecretariat for Maritime Affairs",
- For the Republic of Bulgaria, Ministry of Transport and Communications and its competent agencies.

In case of any changes concerning the names or functions of the Competent Authorities, the Contracting Parties shall make necessary notifications through diplomatic channels.

ARTICLE IV**Measures Related to Implementation**

The Contracting Parties have agreed to authorize their respective Competent Authorities to take the following measures for the implementation of this Agreement, in cooperation with the other relevant authorities of the Contracting Party, within the limits of their ability and without prejudice to their international obligations:

- a) To hold consultations in order to make necessary arrangements in line with their national legislation to ensure full implementation of this Agreement,
- b) To promote contacts and exchange of information between their shipping industries, with a view to facilitate their cooperation and joint ventures in all relevant fields,
- c) To establish technical cooperation in the field of training including exchange of trainees,
- d) To facilitate the transport of commercial goods by sea and services provided at the ports,
- e) To further consolidate cooperation in the relevant international fora.

ARTICLE V**Principles Governing International Maritime Transport**

1. The Contracting Parties have agreed to conform with the principles of free and fair competition in international maritime transport, to abstain from measures which may hamper the development of the international maritime transport and to seek removal of any unilateral restrictions in respect of the international maritime transport of goods and passengers which are reserved in whole or in part for the vessels of the Contracting Parties.

2. The provisions of this Agreement shall not affect the right of vessels of third countries to participate in the sea trade between ports of the Contracting Parties.

3. Nothing in this Agreement shall prevent the Contracting Parties to take the appropriate steps for ensuring the free participation of their merchant fleets in international trade on a commercially competitive basis.

ARTICLE VI**Treatment to be Accorded to Vessels at Ports**

1. Each Contracting Party shall accord to the vessels of the other Contracting Party the same treatment as it accords to its own vessels engaged in international maritime transport with respect to free access to ports, allocation of berths and full use of port facilities, loading and unloading cargoes, transshipment, embarking and disembarking of passengers, payment of any dues and charges, use of services intended for navigation.

2. The Contracting Parties shall make an effort, within the limits of their legislation and port regulations, as well as of their obligation under international law, to facilitate and expedite necessary procedures in their ports, and to simplify, as much as possible, other port formalities such as customs, sanitary, veterinary and police control.

3. The vessels of each of the Contracting Parties, when calling at a port of the other Contracting Party for discharging part of their cargo, may, after complying with the laws and regulations of this country, keep aboard the part of their cargo which is destined for another port, either in the same or another country, or transfer it to another vessel without payment of any extra duties, apart from those levied in similar cases, by the other Contracting Party on its own vessels. In the same way, vessels of each of the Contracting Parties may call at one or more ports of the other Contracting Party for loading all or part of their cargo destined for foreign ports without payment of dues other than those levied in similar cases by the other Contracting Party on its vessels.

ARTICLE VII

Documents of the Vessels

1. The documents certifying the nationality of vessels, as well as any other ship document, issued or recognized by one of the Contracting Parties for its own vessels in accordance with its legislation, shall be recognized by the other Contracting Party.

2. The documents on board a vessel of a Contracting Party, particularly those required for navigational and environmental safety, shall be recognized by the Competent Authority of the other Contracting Party, provided that those documents are issued in accordance with the relevant international conventions to which both Contracting Parties are members.

3. The vessels of each of the Contracting Parties bearing Tonnage Measurement Certificates, issued in accordance with the 1969 International Convention on Tonnage Measurement of Ships shall not be subject to re-measuring of tonnage in the ports of the other Contracting Party. The Tonnage Certificates of vessels below 24 meters in length issued in accordance with national legislation shall be mutually recognized.

4. Apart from a forced sale resulting from a decision of the Courts, the vessels of either Contracting Party shall not be registered in the Register of one of the Contracting Parties without presentation of a deletion certificate, issued by the Competent Authorities of the other Party.

ARTICLE VIII

Seamen's Identity Documents

1. Each Contracting Party shall recognize the seamen's identity documents duly issued by the Competent Authorities of the other Contracting Party for crew members who are nationals of this Contracting Party and shall grant the holders of such documents the rights referred to in Articles IX and X of this Agreement. These Documents are:

- In the case of the Republic of Turkey "Seamen's book-Gemiadamı cüzdanı",
- In the case of the Republic of Bulgaria the "Seamen's passport".

2. The provisions of Articles VIII and IX of the present Agreement shall, as far as possible, apply to crew members of the vessels of the Contracting Parties who are not nationals of either the Republic of Turkey or the Republic of Bulgaria but possess an identity document in conformity with the provisions of the relevant international conventions.

ARTICLE IX**Rights and Obligations in the Port of Call**

1. Crew members of the vessels of one of the Contracting Parties holding the seamen's identity documents specified in Article VIII of this Agreement, are allowed to stay for temporary shore leave without visas during the stay of the vessel in the ports of the other Contracting Party, provided that their names are included in the crew list submitted to the competent port authorities by the master of the vessel in accordance with the regulations in force in that port.

2. Crew members shall be subject to regular border and customs controls when going ashore and returning to the vessels.

ARTICLE X**Rights of Transit of Crew Members**

1. Holders of identity documents specified in Article VIII of this Agreement are permitted to enter the territory of the other Contracting Party or leave it for any other country where admission is guaranteed, by any means of transport, for the purpose of joining their vessel or transferring to another vessel, passing transit, to join their vessel in another country or for repatriation, or in case of emergency or for any other purpose acceptable by the authorities of this Contracting Party.

2. In any of the cases specified in this Article, crew members must have necessary visas of the other Contracting Party, which shall be granted by the Competent Authorities within the shortest possible time upon arrival. These seamen should also have financial means to cover the travel expenses.

3. If a crew member holding the identity documents specified in Article VIII, is disembarked at a port of the other Contracting Party for health reasons, or for other reasons recognized as valid by the relevant authorities of this Contracting Party, the latter shall give the necessary authorization for the person concerned to stay in its territory in the event of his hospitalization and to return to his country of origin or proceed to another port of embarkation by any means of transport.

4. The provisions of Articles VIII and IX of this Agreement shall also apply to persons on board the vessels of the Contracting Parties who are not crew members, but are employed or engaged in any capacity on board the vessel during its voyage in so far as they are included in a special list.

ARTICLE XI**Exceptions to the Rights of Crew Members**

1. Without prejudice to the provisions of Articles VIII and IX of this Agreement, the national regulations of the Contracting Parties with respect to entry, stay and departure of foreigners shall remain in force in the territories of the Contracting Parties.

2. Each Contracting Party reserves the right to deny entry to and/or stay in its territory of any person possessing the seamen's identity documents specified in Article VIII whom it considers undesirable.

ARTICLE XII**Judicial Prosecution of a Crew Member**

1. In connection with any crime or offense committed on board a vessel of one of the Contracting Parties while the vessel is within the territorial waters of the other Contracting Party, the relevant authorities of this Contracting Party shall not instigate judicial prosecution without the consent of the competent diplomatic or consular officers of the state whose flag the vessel carries, unless:

- a) The master of the vessel asks for the prosecution of the perpetrator; or
- b) The consequences of the crime or offense extend to the territory of this Contracting Party; or
- c) The crime or offense disturbs the peace or the public order of this Contracting Party; or
- d) The instigation of criminal proceedings is necessary for the suppression of illicit trafficking; or
- e) The crime or offense is committed against any person other than a crew member of that vessel.

2. The provisions of Paragraph 1 of this Article shall not affect the right of the relevant authorities of the Contracting Parties to exercise any inspection or any investigation concerning the enforcement of the national laws and regulations.

3. Within the limits of its national legislation, each Contracting Party shall take necessary measures to avoid the detention of vessels of the other Contracting Party in exercising penalty, civil or disciplinary jurisdiction, as much as possible. If detention is deemed necessary, each Contracting Party shall try to limit the detention period or it shall permit the vessel to depart on the condition of the submission of a written guarantee by the other Contracting Party.

ARTICLE XIII**Civil Proceedings**

The judicial and/or administrative authorities of either of the Contracting Parties shall not intervene in any civil disputes between crew members or disputes related to an employment contract of a crew member of a vessel of the other Contracting Party, unless they are requested by the competent diplomatic or consular officials of the state whose flag the vessel flies.

ARTICLE XIV**Assistance for Vessels in Distress**

1. If a vessel of one Contracting Party is stranded or grounded, or suffers an accident or any other imminent danger within the territorial waters of the other Contracting Party:

a) The vessel, its crew and passengers shall be granted, at any time, assistance and the same treatment which is accorded to the vessels of the latter.

b) The vessel so stranded or wrecked as well as all in its parts, debris or accessories and all appliances, rigging, provisions and goods salvaged, including those jettisoned by such vessels or by vessels in distress, or the proceeds thereof if sold, as well as all documents found aboard the stranded or wrecked vessel or belonging to it, shall be handed over to the owner or his representatives when claimed by them.

2. The provisions of this Article do not affect the rights of one of the Contracting Parties or those authorized by that Contracting Party concerning reimbursement of costs for any actions taken for the salvage of the vessel or any assistance provided to the vessel and the cargo.

ARTICLE XV

Transfer of Income and Other Receipts of Shipping Companies

1. Each Contracting Party shall grant the shipping companies of the other Contracting Party the right to use income and other receipts derived from maritime activities within its territory for making payments.

2. Each Contracting Party shall grant the same companies the right to transfer such incomes and other receipts, after deduction of all payments mentioned above according to the laws and regulations of that Contracting Party.

3. Each Contracting Party shall facilitate such transfers.

ARTICLE XVI

Protection of the Marine Environment

1. The vessels of each Contracting Party shall take necessary measures to prevent environmental pollution within the territory of the other Contracting Party.

2. Vessels of each Contracting Party, when in the territory of the other Contracting Party, shall conform with the national legislation on environmental protection of that Contracting Party.

3. In case of damage resulting from environmental pollution caused by a vessel of one of the Contracting Parties in the territory of the other Contracting Party, the defect vessel shall be responsible according to the legislation of that Contracting Party and relevant international conventions.

ARTICLE XVII

Obligations under Other International Agreements

The provisions of this Agreement do not affect the rights and obligations of the Contracting Parties, stemming from international conventions and agreements to which they are parties.

ARTICLE XVIII

Settlement of Disputes

1. Any dispute with regard to the interpretation or application of this Agreement shall be settled through direct negotiations between the Competent Authorities of the Contracting Parties.

2. If agreement could not be reached through direct negotiations, the dispute shall be settled through diplomatic channels.

3. In case the future obligations of the Contracting Parties so require, the two Contracting Parties shall hold bilateral consultations to review and settle the issue in due course.

ARTICLE XIX

Final Clauses

1. The Contracting Parties shall promptly notify each other, through diplomatic channels, of the completion of the procedures required by their respective law for bringing into force of this Agreement. This Agreement shall enter into force 30 (thirty) days after the receipt of the second notification.

2. This Agreement will be valid for an indefinite period of time.

3. Each Contracting Party shall have the right to denounce this Agreement by a written notification. Denunciation of this Agreement will be effective 12 (twelve) months after the receipt of such notification by the other Contracting Party.

4. When the present Agreement enters into force the validity of the Agreement between the Government of the Republic of Turkey and the Government of the People's Republic of Bulgaria on maritime Merchant shipping, signed on 20 April 1979 in Ankara shall cease automatically.

The Undersigned, duly empowered, have signed the present Agreement.

Done at....., this.....day of, in two original copies in the Bulgarian, Turkish, and English languages, all three texts being equally authentic. In case of divergence, the English text shall prevail.

For the Government
of the Republic of Turkey

For the Government
of the Republic of Bulgaria